

Uitvoeringsbeeld – Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Opgesteld voor het Rondetafelgesprek 'Zon op dak: van potentie naar realisatie', op 28 oktober 2026 van de Tweede Kamercommissie van Klimaat en Groene Groei.

RVO stimuleert, faciliteert en ondersteunt Nederlandse ondernemers in binnen- en buitenland in opdracht van de Europese Unie, Rijksoverheid en provincies. Zo ondersteunen we ook initiatiefnemers, bedrijven en overheden met onderzoek, kennis en het scheppen van voorwaarden voor de ontwikkeling, realisatie en gezonde exploitatie van Zon-PV. Een belangrijk product is de [jaarlijkse monitor Zon-PV](#) van RVO. RVO deelt deze kennis graag met u tijdens het Rondetafelgesprek.

Zonmarkt in Nederland

Tot medio 2023 groeide het aantal geplaatste zonnepanelen in Nederland jaarlijks meer dan verwacht. Dalende elektriciteitsprijzen, vooral op zonnige dagen, netcongestie, minder gunstige subsidies, introductie van terugleverkosten zorgden daarna voor een afname van de groei. Door middel van batterijen kan energie van zonnepanelen ook op andere tijden met meer vraag ingezet worden, maar batterijen zijn nog duur. De extra vraag die door elektrificatie kan ontstaan, blijft daarnaast achter. Afgelopen jaren zagen we grofweg elk jaar meer dan een halvering van het jaarlijks bijgeplaatst vermogen zon op daken. Ook bij grootschalige zon is sprake van dalende realisatie.

Jaarlijks bijgeplaatst zonvermogen in Nederland in GWp (monitor zon-pv)

	2023	2024	2025
Zon op daken	2,5	1,3	0,5
Grootschalig met SDE	1,8	1,4	1,0

Zon op dak door huishoudens en (mkb)bedrijven

- Zonnepanelen die op daken liggen blijven financieel gezien positieve opbrengsten geven, zeker tot 2030. Het is daarom niet verstandig ze uit te schakelen of te verwijderen. Tot 2030 is gegarandeerd dat op jaarbasis de opbrengsten verminderd met kosten voor bijvoorbeeld teruglevering niet negatief mogen zijn. Alleen in het huursegment zijn enkele situaties waarbij door extra servicekosten buiten de energierekening dit anders kan zijn. Huurders kunnen de verhuurder vragen om een aanpassing van de servicekosten.
- Met de aangekondigde beëindiging van de salderingsregeling in combinatie met de in gang gezette jaarlijkse verlaging van energiebelasting op elektriciteit en verhoging voor gas en nettarieven worden huishoudens, bedrijven en andere gebouw eigenaren nu gestimuleerd om in isolatie en warmtepompen te investeren om de energierekening te verlagen.
- Op jaarbasis is het eigengebruik van de opwek van zonnepanelen bij huishoudens gemiddeld 30%, met een warmtepomp stijgt dit tot 40% en met investering in batterij kan het oplopen tot 60%. Veel huishoudens en bedrijven hebben geen inzicht welk eigengebruik voor hen haalbaar is. Dit in combinatie met energiebelastingtarieven op elektriciteit die voor toekomstige jaren nog niet bekend zijn, maakt het lastig het financiële voordeel van eigengebruik van de zon opwek vast te stellen ten opzichte van afname van het net. Onzekerheid zorgt voor minder investeringen in nieuwe zonnepanelen.
- Beperkte netaansluitmogelijkheden die huishoudens of bedrijven hinderen om te elektrificeren, onafhankelijker willen zijn van het net en nog steeds een redelijke terugverdientijd, kunnen argumenten zijn om toch te investeren in zonnepanelen. Met name het voorkomen van een grotere netaansluiting scheelt kosten en wachttijd.
- Met betere sturing van zon op laagspanningsnet kan zonder grote investering door dakeigenaren een belangrijke bijdrage geleverd worden aan de vermindering van

netbelasting, hogere opbrengsten bij dynamische tarieven en het voorkomen van veel kosten voor verzwaringen. De terugverdientijd van panelen kan verbeterd worden door het inzetten van prijsmechanismen waarmee zonnepaneleneigenaren worden beloond als zij de teruglevering timen en het de belasting van het net zo beheerst wordt.

- De verhoging van basisbedragen in de SDE , CfD (contracts for difference), de brandstoftransitieverplichting en verhandelbare GVO's (garanties van oorsprong) geven vooral grootschalige projecten extra zekerheden of opbrengsten. Vanaf daken is de netlevering doorgaans te klein om hieraan deel te kunnen nemen of voordeel van te hebben.

Zon op dak door grootschalige ontwikkelaars en zonsector

- Met de (aangescherpte) voorkeursvolgorde zon heeft de overheid zonnepanelen op daken en gevels geprioriteerd op trede 1 van de zonneladder. Er is nu nog geen effect zichtbaar van meer zon op daken en gevels.
- Het onlangs gepubliceerde Nationaal Plan energiesysteem NPE met richtwaarde 75-95 GWp voor zon in 2040 geeft scenario's waarbij het aandeel zon op daken varieert van 25 tot 59 GWp. In onderzoek van [CE delft en GE in opdracht van EZK](#) is 60 GWp ook de hoeveelheid zon op daken, gevels en carports die als no regret genoemd wordt. Theoretisch is het potentieel van daken gevels en carports groter maar worden de meerkosten (voor extra dak- en netverzwaring) om ook dat te benutten als onwenselijk gezien. Als we de realistische potentie van zon op daken willen benutten, dan is het belangrijk om in de doelen voor opwek specifiek te maken hoeveel daarvan minimaal zon op daken of in de gebouwde omgeving moet zijn. Omdat zon op velden en eigenlijk alle zontoepassingen die niet vallen onder trede 1 vergunningsplichtig zijn, kunnen overheden hierop ook sturen. Vergunning voor velden als ook potentieel zon op dak is gerealiseerd, kan ook helpen het draagvlak te vergroten.
- Solar carports zijn vooral kansrijk bij bedrijven of op bedrijventerreinen waar verbruik en de netaansluiting aanwezig zijn en op daken te weinig opwek mogelijk is.